

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judecători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Țolov Stepan XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.12.2017 – 26.03.2018;

Instanța de apel: 26.03.2018 – 12.06.2018;

Instanța de recurs: 31.07.2018 – 26.02.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Taraclia din 30 aprilie 2015, Țolov Stepan a fost se recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa, cu aplicarea art. 79 Cod penal, în formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu caracter administrativ de dispoziție și organizatorico - economic pe un termen de 5 ani;

Potrivit art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite lui Țolov Stepan, cu stabilirea termenului de probațiune de 04 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Ministerul Finanțelor, privind încasarea de la Țolov Stepan a prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a fost admisă în principiu, lăsând soluționarea chestiunii cu privire la cuantumul despăgubirilor în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Țolov Stepan, fiind numit prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 136-c din 28.02.2008 în funcția de șef al Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Taraclia, fiind în conformitate cu art. 123 Cod penal - persoană publică cu funcție de răspundere, căreia într-o instituție de stat i se acordă anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, în obligațiunile de serviciu ale căruia nemijlocit intra asigurarea activității inspectoratului fiscal în strictă conformitate cu legea,

îndeplinirea indicațiilor și instrucțiunilor organelor ierarhic superioare și purtarea răspunderii pentru exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, asigurarea îndeplinirii planului privind veniturile și reducerea datorilor fiscale față de Bugetul Public Național, exercitarea supravegherii respectării legislației de către organul fiscal, adoptarea deciziilor în legătură cu organizarea și activitatea organului teritorial fiscal, exercitarea controlului privind respectarea legislației fiscale, corectitudinea calculării, achitării complete și la timp a sumelor obligațiilor fiscale în buget, exercitarea executării forțate a obligațiilor fiscale, luarea măsurilor de asigurare a stingerii obligațiilor fiscale, adoptarea deciziilor cu privire la aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare ale contribuabililor și ridicării sechestrului de pe conturile respective, să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul fiscal și alte acte normative în conformitate cu instrucțiunile de serviciu, în conformitate cu art. 132 alin. (1), art. 133 alin. (2) lit. a), d), e), art. 136, art. 229 Cod fiscal, pct. 8 din Regulamentul „privind organizarea și funcționarea organelor Serviciului Fiscal de Stat”, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1736 din 31.12.2002; Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 65 din 12.04.2006 „privind executarea art. 229 Titlul V Codul fiscal”, depășind vădit limitele drepturilor și împuternicirilor acordate prin lege, intenționat, cu încălcarea obligațiilor sale de serviciu și cerințelor imperative ale legii, și anume prevederile art. 229 Cod fiscal și pct. 5.1 al Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 65 din 12.04.2006, potrivit căroră decizia privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului se anulează odată cu lichidarea încălcării pentru care a fost aplicată suspendarea sau în cazul satisfacerii de către organul competent a contestației contribuabilului, a cererii contribuabilului (debitorului), ținând cont de motivele temeinice invocate de acesta, inclusiv constituirea de garanții – bunuri libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, scrisoare de garanție bancară, gaj asupra unor bunuri mobile, fidejusiune, precum și în baza deciziei instanței de judecată sau a contractului de amânare și eșalonare, adică la survenirea unui motiv stabilit de lege, în lipsa temeiurilor legale, la 24 decembrie 2008, aflându-se în or. Taraclia, prin decizia sa emisă în calitate de șef al Inspectoratului Fiscal de Stata pe raionul Taraclia, a anulat decizia adoptată anterior din 31.10.2008, prin care a fost aplicat sechestrul asupra conturilor bancare ale contribuabilului CAP „Valea Perjei Veche” c/f XXXXX, de la BC „Banca Socială” SA, pentru neachitarea și neexecutarea obligațiilor fiscale în sumă de 4.527.200 lei față de bugetul public, și ca urmare mijloacele financiare în sumă de 9.540.000 lei parvenite pe conturile contribuabilului CAP „Valea Perjei Veche” la data de 24.12.2008, nu au fost trecute în beneficiul statului pentru stingerea obligațiilor fiscale ale întreprinderii date față de bugetul public, dar au fost folosite de această întreprindere în alte scopuri.

Astfel, în rezultatul acțiunilor sale intenționate, Țolov Stepan a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, în proporții deosebit de mari, în mărime de 4 527 200 lei, ca rezultat al nerambursării la timp a obligațiilor fiscale ale întreprinderii CAP „Valea Perjei Veche”, pentru asigurarea achitării căroră la 31.10.2008 a fost aplicat sechestrul asupra conturilor bancare, precum și prejudiciu în proporții considerabile intereselor publice ca urmare a încălcării

grosolane a cerințelor imperative indicate mai sus ale legii, actelor normative, obligațiunilor sale de serviciu și discreditării activității instituțiilor de stat.

Acțiunile lui Țolov Stepan au fost încadrate în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, conform indicilor: „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate cu urmări grave”.

3. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Țolov Stepan și a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura r. Taraclia – Terzi V. Fiind casată parțial sentința Judecătorei Taraclia din 30 aprilie 2015, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, lui Țolov Stepan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 06 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 2 ani.

În rest, sentința Judecătorei Taraclia din 30 aprilie 2015, a fost menținută.

4. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016 a fost respins ca inadmisibil recursul depus.

5. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2016 s-a decis asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat de inculpat împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016, în propria cauză penală, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

6. La 13 decembrie 2017, avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan a depus cererea de revizuire a sentinței Judecătorei Taraclia din 30.04.2015, deciziei Curții de Apel Cahul din 19.04.2016, irevocabile prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 09.08.2016 și 17.11.2016, în privința lui Țolov Stepan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal. Așa cum, Curtea Constituțională a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi a art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume: a fost declarată neconstituțională sintagma din art. 328 alin. (1) Cod penal ”intereselor publice sau”, sintagmă a articolului aplicabilă în cauza dată, pe care se bazează învinuirea în infracțiunea incriminată, pentru care Țolov Stepan a fost condamnat, circumstanță ce constituie temei de revizuire a procesului penal în cauza dată. Astfel, considerând necesară anularea hotărârilor menționate și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Țolov Stepan în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală – fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

7. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Taraclia din 26 martie 2018 cererea de revizuire a sentinței Judecătorei Taraclia din 30.04.2015, deciziei Curții de Apel Cahul din 19.04.2016 depusă de avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

8. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul David Larisa în numele lui Țolov Stepan, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de revizuire depuse, invocând următoarele argumente:

- concluzia instanței de fond de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire este eronată și contrară legii, or la caz, se atestă întrunirea condițiilor

de admisibilitate și temeinicie a cererii de revizuire. Menționându-se că, atât de organul de urmărire penală, cât și de către instanța de judecată i s-a incriminat și a fost condamnat Țolov Stepan pentru acțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu, urmate de elementul obligatoriu - cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate de urmări grave intereselor publice, prevederi declarate neconstituționale, iar după declararea neconstituțională a textului „intereselor publice sau”, infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu, și deci, latura obiectivă a infracțiunii se realizează doar prin cauzarea unui prejudiciu considerabil, după caz, acțiuni soldate de urmări grave cauzate doar unei persoane fizice sau juridice, nu și intereselor publice. Astfel, că în atare circumstanțe în acțiunile lui Țolov Stepan nu se întrunește latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 328 Cod penal, deoarece acestuia i-a fost incriminată depășirea atribuțiilor de serviciu anume prin modalitatea și semnul obligatoriu al laturii obiective declarat neconstituțional - cu cauzarea de daune considerabile și urmări grave cauzate intereselor publice, prevederi declarate neconstituționale, fapt ce atestă admisibilitatea și temeinicia cererii de revizuire, respectiv netemeinicia sentinței contestate.

9. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2018 a fost admis apelul, casată integral sentința Judecătorei Cahul, sediul Taraclia din 26 martie 2018 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost admisă cererea înaintată de avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan privind revizuirea sentinței Judecătorei Taraclia din 30 aprilie 2015 și a deciziei Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016.

Anulată sentința Judecătorei Taraclia din 30 aprilie 2015 și decizia Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016 în privința lui Țolov Stepan.

Pronunțată o nouă hotărâre în ordine de revizuire în cauza penală privind învinuirea lui Țolov Stepan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, după cum urmează:

A fost încetat procesul penal în privința lui Țolov Stepan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Acțiunea civilă a fost lăsată fără examinare.

10. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, atât în rechizitoriu (Vol. II, f.d.205-211), cât și în sentință (Vol. III, f.d.144-151), și decizia instanței de apel (Vol. IV, f.d.32, 34-42) lui Țolov Stepan i se impută săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, conform indicilor: „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate cu urmări grave”. Deci, nu se menționează cauzarea prejudiciului bugetului public național, nici în învinuirea adusă, nici în sentință și nici în decizia instanței de apel, așa cum indică instanța de fond în sentința din 26 martie 2018. Astfel, nu este clar în baza la ce prima instanță a conchis că la caz, nu sunt aplicabile prevederile hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, că nu ar fi fost cauzat

prejudiciu intereselor publice, ci bugetului de stat. Așa cum, instanța examinează cauza în limitele învinuirii aduse, iar la caz, nu a fost schimbată sau completată învinuirea în baza art. 283 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că, elementul calificativ cauzarea de daune în proporții considerabile „intereselor publice”, incriminat inculpatului, este unul de o natură generală, vagă, neclară și imprevizibilă. Or, fapta imputată lui Țolov Stepan prevede o infracțiune materială și include interesul public în urmările prejudiciabile ale acesteia. Totodată, art. 126 alin. (2) Cod penal, fiind o normă de trimitere și în temeiul căreia se evaluează prejudiciul cauzat în fiecare caz aparte, nu stabilește interesul public ca o valoare socială care poate fi determinată. Astfel, lipsa în legislația penală a unor prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice deschide un teren larg arbitrarului. Mai mult, atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind interesul public, la modul abstract, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate, constituind o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei, adică contravine prevederilor art. 3 alin. (2) din Codul penal. Mai mult ca atât, este de reținut faptul că, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 Cod penal, nr. 22 din 27 iunie 2017, textul „intereselor publice sau” din alin. (1) art. 328 Codul penal, a fost declarat neconstituțional.

Ținând cont de cele menționate supra și de faptul că hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, textul „intereselor publice sau” a fost declarat neconstituțional, sintagmă și prevedere aplicabilă în speța pendinte, deoarece anume pe aceasta se bazează învinuirea incriminată, pentru care a și fost condamnat Țolov Stepan, circumstanță ce constituie temei de revizuire a procesului penal în cauza dată așa cum, se atestă întrunirea condițiilor de aplicabilitate a prevederilor art. 458-464 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel ținând cont de cele menționate supra, a reținut că prima instanță eronat a conchis că la caz, nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate și temeinicie a cererii de revizuire. În speță, atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de judecată i-au incriminat și chiar a fost condamnat Țolov Stepan, acțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu, urmate de elementul obligatoriu – cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate de urmări grave intereselor publice, prevederi declarate neconstituționale.

Deci, după declararea neconstituțională a sintagmei „intereselor publice sau”, cauzarea prejudiciului considerabil, după caz, acțiuni soldate cu urmări grave, pot fi cauzate doar unei persoane fizice sau juridice, nu și intereselor publice, aceasta din urmă constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, fapt ce contravine prevederilor art. 3 alin. (2) Cod penal. Fapt ce denotă că nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul acuzatorului, precum că, la caz, hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 nu este aplicabilă în privința lui Țolov Stepan și hotărârilor emise în cauza dată, deoarece fapta imputată lui Țolov Stepan nu se încadrează în definiția generică, care nu poate fi definită, dar în cea strict determinată, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, soldate cu urmări grave. Concluzia dată, cât și cea a instanței de fond, este una ce nu corespunde realității și care este în contradicție cu hotărârea

Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 așa cum, materialele dosarului atestă faptul că lui Țolov Stepan i s-a imputat că în rezultatul acțiunilor sale intenționate a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, sintagmă declarată neconstituțională. Așa cum, Curtea Constituțională a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi a art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume: a fost declarată neconstituțională sintagma din art. 328 alin. (1) Cod penal "intereselor publice sau", sintagmă a articolului aplicabilă în cauza dată, pe care se bazează învinuirea în infracțiunea incriminată, pentru care Țolov Stepan a fost condamnat, circumstanță ce constituie temei de revizuire a procesului penal în cauza dată.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că, chiar dacă apărarea invocă necesitatea achitării lui Țolov Stepan, această poziție este una neîntemeiată.

În cazul când Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respective, nu constituie însă un caz de aplicabilitate a prevederilor art. 390 Cod de procedură penală.

În circumstanțele date, instanța de apel a menționat că cauza urmează a fi încetată pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. În coraport cu hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal, rezultă că instanța de fond incorect a respins cererea de revizuire depusă în interesele lui Țolov Stepan, or, în învinuirea de bază înaintată la urmărirea penală, inclusiv prin rechizitoriu, sentință și decizie, inculpatului i-a fost înaintat semnul calificativ - „cauzarea de daune considerabile intereselor publice”, depășind limitele învinuirii, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, prima instanță examinând cererea de revizuire, după declararea neconstituțională a sintagmei „cauzarea de daune considerabile intereselor publice” de către Curtea Constituțională prin hotărârea din 27.06.2017, indică că la caz hotărârea dată nu este aplicabilă, deoarece a fost prejudiciat bugetul public național, dar în baza la ce și-a format concluzia dată, nu este clar.

11. Împotriva deciziei instanței de apel, la 28 iunie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017 nu influențează nicidecum în privința lui Țolov Stepan și hotărârile emise în cauza dată. La caz, fapta imputată lui Țolov Stepan nu se încadrează în definiția generică, care nu poate fi definită, dar în cea strict determinată „cu cauzarea de daune în proporții considerabile, soldate cu urmări grave”;

- Prevederile hotărârii nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) Cod penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu), prin care a declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alin. (1) al art. 328 Cod penal nu influențează nicidecum în privința lui Țolov Stepan și hotărârile emise în

cauza dată, totodată, este demonstrat că, acțiunile lui Țolov Stepan, nu poartă doar un caracter abstract, fiind fără echivoc dovedit faptul că, prin acțiunile acestuia au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului public național, intereselor statului, astfel încât este constatat faptul că s-a cauzat un prejudiciu material efectiv statului ca urmare a imposibilității rambursării impozitelor pentru asigurarea achitării cărora a și fost aplicat sechestrul asupra conturilor bancare. În speță este constatată și existența persoanei juridice vătămate și anume statul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, recunoscut în calitate de parte vătămată. Astfel, nu poate fi vorba de cauzarea unui prejudiciu abstract, nedefinit, nimănui, în cazul examinat stabilindu-se cu certitudine cauzarea de daune în mărime de 4527200 lei statului, astfel prejudicierea persoanei juridice de drept public și anume Ministerul Finanțelor în speță;

- decizia instanței de apel este ilegală, deoarece a fost încălcată procedura de rejudecare a cauzei în cazul admiterii cererii de revizuire, or, conform prevederilor art. 463 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei după admiterea revizuirii se face conform regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță, ceea ce instanța de apel a omis a efectua.

12. Avocatul Larisa David în numele inculpatului Țolov Stepan a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

13. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Procurorul invocă în recursul declarat temei de drept prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate

da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă un temei de casare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul lărgit reține că temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat și de recurent, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”, din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul lărgit reține că instanța de apel a examinat speța superficial, neluând în considerație prevederile art. 460 alin. (6¹) Cod de procedură penală, potrivit căruia dacă se constată existența temeiului prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. 4), instanța de judecată admite prin **încheiere** cererea și rejudecă cauza.

Iar, potrivit art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală revizuirea poate fi cerută în cazurile în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit menționează că, motivul revizuirii prezentei cauze penale servește hotărârea nr. 22 din 27 iunie 2017 a Curții Constituționale prin care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) din Codul penal și anume a fost declarată neconstituțională sintagma din art. 328 alin. (1) Cod penal „interese publice sau”, sintagmă și prevedere a articolului incriminat inculpatului Țolov Stepan.

Prin urmare, potrivit art. 463 alin. (1) Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei după admiterea revizuirii se face conform regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță.

Astfel, instanța de apel, în cazul în care a găsit întemeiată cererea de revizuire, urma să adopte mai întâi o **încheiere** de admitere a cererii de revizuire, iar ulterior

urma să procedeze la examinarea cauzei *conform regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță* potrivit limitelor cererii de revizuire.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează, că instanța de apel contrar celor sus-expuse și ignorând prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărâre nemotivată și neîntemeiată, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, deoarece erorile constatate nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilesc procedura de rejudecare și limitele acesteia, urmează să țină cont de motivele expuse supra care au servit drept temei de casare a deciziei adoptate, să verifice minuțios, cu respectarea prevederilor art. 414 și 419 Cod de procedură penală, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

14. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2018 privindu-l pe **Țolov Stepan XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **28 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe **Țolov Stepan XXXXX**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casată total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe Țolov Stepan XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

2. Am semnat cu respect decizia, dar nu am fost de acord cu soluția adoptată și am propus o altă soluție în baza art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, de admitere a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casarea totală a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe Țolov Stepan XXXXX, cu menținerea sentinței Judecătoriei Cahul /sediul Taraclia/ din 26 martie 2018, prin care s-a respins cererea de revizuire ca inadmisibilă.

3. Pentru a fi mai succint, indic că susțin în totul ce este indicat în partea introductivă și în pct. 1-12 a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2019, nr. 1ra-20/2019, în prezenta cauză.

4. Susțin motivele expuse în decizia nr. 1ra-20/2019, cu referire la încălcarea procedurii prevăzute de art. 460 alin. (6¹) Cod de procedură penală, potrivit căruia, dacă se constată existența temeiului prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de judecată admite prin încheiere cererea și rejudecă cauza potrivit regulilor de procedură privind judecarea în prima instanță, ce nu s-a respectat în prezenta speță.

4.1. În continuare, consider că Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) Cod penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu), prin care a fost declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, nu influențează soluția în privința lui Țolov Stepan, precum și hotărârile adoptate în prezenta speță. Totodată, s-a demonstrat că acțiunile lui Țolov Stepan nu poartă doar un caracter abstract, fiind demonstrat cu certitudine faptul, că prin aceste acțiuni au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari Bugetului Public Național, intereselor statului, fiind cauzat un prejudiciu material efectiv statului, ca rezultat a imposibilității rambursării impozitelor pentru asigurarea achitării cărora a și fost aplicat sechestrul asupra conturilor bancare.

Mai mult, în sentință (f.d. 103, vol. V) este corect indicat că lui Țolov Stepan nu i s-a înaintat învinuirea cu definiția generală și neclară, dar i s-a incriminat cauzarea daunelor considerabile, soldate cu urmări grave, prejudiciul cauzat prin infrațiune Bugetului Public Național, adică statului, ce constituie 4527200 lei și este în proporții deosebit de mari.

5. Reieșind din aceste considerente, am propus soluția, prevăzută de part. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, de admitere a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casarea totală a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe Țolov Stepan XXXXX, cu menținerea sentinței Judecătoriei Cahul /sediul Taraclia/ din 26 martie 2018, prin care s-a respins cererea de revizuire ca inadmisibilă, dar nu am fost susținut de ceilalți judecători.

Judecător

Timofti Vladimir